

mottaa ja selkeyttää ongelmia ja seuloa epäolennaisuuksia pois: *viestimet voivat auttaa kietyttämään poliittisia ongelmia, mutta vain harvoin ne pystyvät luomaan poliittisia asiakokonaisuuksia.* Julkisuus ja yleinen mielipide voivat painostaa esim. hallitusta tekemään jotakin jollekin ongelmalle, mutta useimmin painostus tähtää siihen, että jotakin ei tehtäisi. Julkisuus on siten reagoivaa, jo olemassa oleviin ärsykkeisiin vastaamista. Se ei juuri nosta uusia asioita poliittisen punninnan ja päätöksenteon piiriin.

Kirjallisuus

- DOWNS, Anthony. Up and Down with Ecology – The 'Issue-Attention Cycle', *The Public Interest* 28 (Summer 1972): 38-50.
- GILLJAM, Mikael. Svenska folket och löntagarfonderna. Studentlitteratur, Lund 1988.
- INGLEHART, Ronald. The Silent Revolution: Changing Values and Political Styles among Western Publics. Princeton University Press, Princeton 1977.
- KNUTSEN, Oddbjörn. Partipolitiska skillelinjer i avancerade industrisamfund. *Tidskrift for samfunnsforskning* 29(1988):2, 155-175.

- LIJPHART, Arend. Democracies – Patterns of Majoritarian and Consensus Government in Twenty-One Countries. Yale University Press, New Haven 1984.
- PALOHEIMO, Heikki. Eduskuntavaalien 1987 kannatussiirtymät. *Poliitikka* 30(1988):1, 65-73, (a).
- PALOHEIMO, Heikki. Poliittinen kenttä liikkuu. *Palkkatyöläinen* 7.3.1988, 5, (b).
- POLITICS without Economics. *The Economist*, August 6, 1988, 10-11 (pääkirjoitus).
- ROKKAN, Stein. Citizens, Elections, Parties – Approaches to the Comparative Study of the Process of Development. Universitetsforlaget, Oslo 1970.
- SCHATTSCHNEIDER, E.E. The Semisovereign People: A Realist's View of Democracy in America. The Dryden Press, Hinsdale 1960.
- SPARRE NILSSON, Sten. To ganger fem konfliktlinjer: Gjensyn med Stein Rokkans historiske valgsosiologi. *Tidskrift for samfunnsforskning* 28(1987):6, 519-542.
- WIBERG, Matti. Politiska redaktörer – en skock tama ancor. *Finsk tidskrift* 223-224(1988):9, 458-465.
- WIBERG, Matti. Poliittisen manipulaation merkit osattava tunnistaa. *Helsingin Sanomat* yliö 7.1.1989. (a).
- WIBERG, Matti. Kelvolliseen poliittiseen journalismiin. *Kanava* (ilmestyy 1989). (b).
- WIBERG, Matti (toim.). Poliitiikan päiväjärjestys (työniemi). Turun yliopisto, Poliitiikan tutkimuksen laitos. Yleinen valtioppi. Tutkimustiedotteita n:o 10. (ilmestyy 1989).

Ulkopolitiikka julkisuustestissä

Alpo Rusi

Seuraavassa on tarkasteltu julkisuutta kansainvälisen politiikan toimintaympäristönä. Lähtökohtana on tutkimusalan keskeisimpien teemojen kartoitus etenkin 1980-luvun loppupuolen tapahtumien valossa.

Joukkotiedotuksen aikakaudella päätöksenteko tapahtuu myös ulkopoliittisissa kysymyksissä yhä aukottomammin – ja yhä arottomammin – julkisuuden valokeilassa. Tässä suhteessa 1950- ja 1980-luvut eroavat toisistaan paljon enemmän kuin vertaamalla noita vuosikymmeniä vaikkapa perinteisillä elintasomittareilla. Ulkopoliitikka on kyettävä "myymään", ei vain kotimaisille joukkoviestimille, vaan muiden maiden uutisten metsästäjille. Suurvaltojen huippukokoukset ovat taistelua parhaimmista lehdistön briiffauksista. Lehdistö julistaa voittajat. Viestimet ovat vahvistaneet asemaansa kansainvälisen politiikan toimijoina.

Lisäksi teknologinen vallankumous on muuttamassa uutistoimintaa muutoinkin. Amerikkalainen televisioasema CNN (vuodesta 1980 toiminnassa ollut The Cable News Network) välittää uutisia 24 tuntia vuorokaudessa ja se toimii jo kymmenissä maissa. Lähi-idässä Yhdysvaltain ulkoministeriön virallinen tiedottaja – spokesman – tunnetaan yhtä hyvin kuin presidentti Reagan – CNN:n ansiosta. Japani on tarjoamassa piakkoin vastaa-

vanlaisen maailman laajuiseksi tarkoitettun uutiskanavan. Ennusmerkki ajateltaessa 21. vuosisadan maailmanjärjestystä?

Mutta kestääkö rationaali ulkopoliitikka uskottavasti käynnistyneen julkisuustestin? Onko kansainvälinen politiikka vasta nyt muuttumassa todelliseksi propagandasodaksi? *Hans J. Morgenthau* ennusti kehityksen todetessaan kylmän sodan kuumimmassa vaiheessa 1950-luvulla:

"Taistelu vallasta kansainvälisessä yhteisössä ei ole tänään pelkästään taistelua sotilaallisesta ylivallassa tai poliittisesta vaikutusvallasta, vaan määrättyssä mielessä taistelua ihmisten mielipiteistä. Kansakunnan voima riippuu myös siitä, miten houkuttelevana toisten valtioiden silmissä esiintyy sen poliittinen filosofia ja poliittiset instituutiot" (*Morgenthau*, 1954, 2. painos).

Joukkotiedotusviestintä (media) ei luonnollisestikaan määrää kansainvälisen politiikan asialistaa. Iranin ja Irakin sota ei lopettanut kansainvälinen media. Mutta esimerkiksi suurvaltasuhteiden problematiikkaan liittyy median kasvanut merkitys: suurvaltadiplomatia on nykyisin suurella määrällä "julkisuusdiplomatiaa". Dramaattinen aloitteellisuus on suunnattu myös yleisen mielipiteen pehmentämiseen, jolla pyritään puolestaan poliittisiin läpimurtoihin. Julkisuuteen pyritään vaikuttamaan, siltä pyritään eväämään tosiasiatietoja, sille yritetään syöttää myön-teistä tietoa, mutta siitä ei ole mahdollista

eristäytyä.¹ Kamppailu julkisuuden hallinnasta on joka tapauksessa osa — ehkäpä määrättyissä tilanteissa — jopa tärkeä osa tämän päivän kansainvälistä politiikkaa.

Kansainvälisen julkisuuden merkityksen kasvun voidaan katsoa johtuvan sekä kansainvälisen järjestelmän rakenteellisesta muutoksesta (mm. kaksinapaisuuden murtuminen) että viestintäteknologian nopeasta kehityksestä. Seurauksena on maailmankuvan globaalistuminen, mutta samalla myös sen "visuaalistuminen" (TV-mediated reality). Kansainvälisten suhteiden symbolinen ulottuvuus on vahvistunut.² Etenkin kriisien yhteydessä visuaalisesti painottunut joukkoviestintä ja todellisuus elävät helpommin "omaa elämäänsä" (Rusi, 1986).

Suurvaltojen liennytyt ja viestinten sotametaforat

Kansainvälisen järjestelmän vakauden kannalta on epäilemättä merkityksellistä, että päätöksentekijöillä on käytettävissään oikeata tietoa tapahtumista. Julkisuuden lisääntyminen on sinänsä lisännyt myös oikean tiedon määrää. Se mahdollistaa myös muutokset aiemmin omaksutuissa uskomuksissa ja mielikuviissa. Silti viholliskuvat eivät helposti muutu. Suurvaltasuhteiden historialliset ongelmat eivät toisaalta selity viholliskuvilla, vaan ennen muuta eturistiriidoilla, mutta piintyneet viholliskuvat voivat kärjistä konflikteja. Joukkoviestimet voivat tällöin myös joko kärjistä tai liennyttää konflikteja, mutta eivät poista itse konfliktin taustalla olevia tekijöitä (Niedhardt, 1988, 14-15).

Voidaan sanoa, että 1950-luvulla joukkoviestintä pyrki vahvistamaan suurvaltojen toisistaan vallalla olleita viholliskuvia, kun taas 1980-luvulla kehitys on ollut monivivahteisempi. Olennaista on kuitenkin se, ettei jouk-

koviestintä ole olennaisesti kyseenalaistanut päätöksentekoliittien muodostamia perusvalintoja: viestimet ovat lähinnä heijastaneet valtiojohdon joko konfliktia kärjistävää tai sitä liennyttävää linjaa.

Itse asiassa suurvaltojen 1980-luvun puolivälissä käynnistynyt huippukokousdiplomatia on usein välittynyt ainakin amerikkalaisessa mediassa "uhkakuvana" eikä rauhaan suuntautuneena tapahtumasarjana (So, 1987). Tiedonvälityksen lisääntyminen ei välttämättä pehmennä perinteisiä viholliskuvia vaikka siihen olisi olemassa muutoin objektiivisia edellytyksiä. Ennen muuta perinteisesti kielteisen mielikuvan muuntuminen on pitkäaikainen, joskus useita sukupolvia kestävä prosessi. Viime kädessä viholliskuva muuttuu, kun sen aikaansaaneet taloudelliset, ideologiset ja poliittiset syyt poistuvat. Esimerkiksi Neuvostoliitosta länsimaissa vallalla oleva uhkakuva ei varmaankaan katoa pelkästään sillä, että Neuvostoliiton sisäinen järjestelmä muuttuu avoimemmaksi (glasnost), vaikka kylmän sodan ehkä tärkeimpänä vaikuttimena onkin ollut neuvostojärjestelmä (kommunismi tulkittuna kansainvälistä järjestelmää muuttamaan pyrkiväksi voimaksi).

Avainasemassa tulevat olemaan, eivät sanat, vaan teot. Eri asia on se, että etenkin pääsihteeri Gorbatschovin aloitteellisuus on muokannut eri maiden kansalaismielipidettä Neuvostoliiton toivomaan suuntaan.³

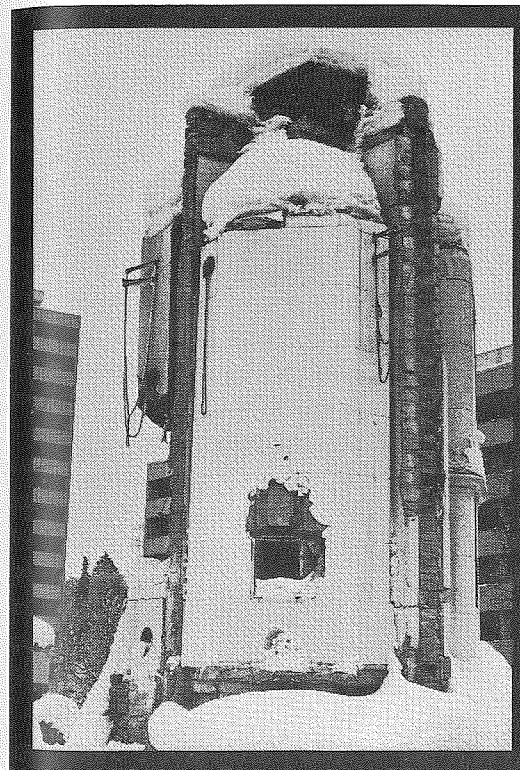
Aseidenriisunnan tärkein tavoite on vähentää sodan vaaraa. Sodan vaaran kokemiseen vaikuttavat vallalla oleva poliittinen ilmapiiri sekä etenkin yleiset sodan syttymiseen liittyvät odotukset. Menneisytydessä monien sotien syttymisen aiheuttajana oli yksinkertaisesti se tosiasia, ettei kukaan enää uskonut, että sota voitaisiin välttää. Kuluva vuosikymmenen aikana sodan syttymisen mahdollisuus on käynyt pienemmäksi — jopa täysin mahdottomak-

si — koska sodan kustannuksien mielettömyys on käynyt kaikille selväksi. Eikä tällöin suurta eroa ole sillä, käydäänkö sota ydin- vai tavanomaisilla aseilla. Suurvaltojen välisien aseriisuntasopimuksien tärkein tavoite on, kuten Robert Jervis katsoo, "hallitse odotuksiamme ja uskomuksiamme, ei aseitamme. Edelliset, eivät niinkään jälkimmäiset tekijät ratkaisevat kohtalomme" (Jervis, 1985, 34). Mikäli Jervis on oikeassa, on kansainvälisen julkisuuden muotoutuminen keskeinen osa sitä prosessia, jolla pyritään luomaan aikaisempaa vakaampi ja rauhanomaisempi kansainvälinen järjestelmä.

Kansainvälinen julkisuus, uutiskriteerit ja stereotypisointi

Kansainvälisen järjestelmän muutosprosessit ovat melko vaikeasti arvioitavissa (keskinäisriippuvaisuuden kasvu) ja kestoajaltaan sukupolvisia (kaksinapaisuuden eroosio). Kansainvälinen järjestelmä muuttuu lähes poikkeuksetta perinpohjin vain sodan tai vastaavan väkivaltaisen tapahtumasarjan seurauksena (eurooppalaisen voimatasapainon särkyminen 1. maailmasodan seurauksena). Visuaalisen viestinnän aikakaudella kansainvälinen politiikka piirtyy esille kuitenkin konfliktuaalisena ja pitkälle irrationaalisenä tapahtumavirtana. Jo varhempat media-tutkimukset (Ostgaard, 1965; Galtung and Ruge, 1965) korostivat, että viestimet kärjistävät konfliktuaalisia piirteitä. Televisio on entisestään vahvistanut tätä kehityssuuntausta. Puhutaan esimerkiksi terrorismin ja median symbioottisesta suhteesta (Rusi 1986; ks. myös Cooper, 1988).

Konfliktuaalisten piirteiden korostuminen liittyy myös eri journalismikulttuurien välisiin eroihin, vaikka 1980-luvulla näiden kulttuurien väliset erot muutoin ehkä ovat pien-

valok. Maire Riipinen

x → Te S-NC!

tyneetkin (vrt. glasnostin pyrkimys kertoa tuoreeltaan ja avoimesti kriiseistä ja onnettomuuksista, jota voitaneen pitää länsimaisen journalismikulttuurin eräänä ominaispiirteenä).

Eli: mikä tekee uutisesta – kansainvälisessä mediassa – uutisarvoisen? Kansainvälisiä tapahtumia koskevassa uutisvirrassa on kyettävä rajaamaan rakenteelliset tekijät. Uutisvirrat heijastelevat myös järjestelmän valta- ja vuorovaikutusrakenteita. Uutiset eivät valitse itseään. "Uutisfaktori" voidaan määritellä tapahtuman ominaisuudeksi, joka lisää sen mahdollisuuksia muodostua "uutiseksi". Intuitiivisesti voimme varmaankin olla yhtä mieltä siitä, mikä erityinen tekijä on määrättyssä tapahtumassa uutisfaktori. Mutta empiirisesti asia on ollut vaikeammin todennettavissa. *Johan Galtung ja Mari Holboe Ruge* tekivät erään ensimmäisistä uutisfaktoriin määrittelyistä selvityksistä sanomalehtiaineistoon nojautumalla (Galtung and Ruge, 1965). Viimeisimmät amerikkalaistutkimukset, joissa on käsitelty sekä lehdistön että television uutiskriteereitä, on keskeisimmäksi tekijäksi nousut poikkeavuus-faktori (deviance) (Schomaker et al., 1987). Tämä korostaa myös median vahvistunutta toimija-roolia kansainvälisessä viestinnässä. Sille on muodostumassa yhä identtisemmät toimintakriteerit: kansallinen media ei entiseen tapaan edusta "kansallista etua"? (ks. Rusi, 1986).

Kansainvälinen julkisuus on merkittävässä määrin sekä uutisvälineiden "omistajien" (tässä käsitteellä tarkoitetaan journalistista valtaa käyttäviä "toimijoita") että uutisten syntymistä hallitsevien toimijoiden (kuten Mihail Gorbatschovia tai Ronald Reagania kansainvälisen politiikan "tähtinä") käsissä. Keskustelu Uudesta Kansainvälisestä Tiedotusjärjestyksestä syntyi "feodaalisen tiedotusjärjestyksen" kriittistä. Eli ovatko suurvaltajohtajat kansain-

välisen julkisuuden "feodaaliherroja" vai aitoja uutisaiheita? Etenkin kolmannen maailman valtiot syyttivät läntistä mediaa siitä, että ne eivät saaneet ääntään kuuluville kansainvälisessä viestinnässä. Läntinen media korosti yksipuolisesti konfliktuaalisia piirteitä ja ruokki stereotyyppioita raportoidessaan kolmannen maailman tapahtumista. Tutkimus on pitkälle vahvistanut tämän kritiikin paikansäilytyksen (tästä tarkemmin ks. Schomaker et al., 1987). Toisaalta uutiskriteerien valintaan liittyy edelleenkin kulttuurisidonnaisuutensa, joka luonnollisesti hankaloittaa kaikille hyväksyttävissä olevan tiedotusjärjestyksen formulointia (ks. So, 1987; Screbeny-Mohammadi et al., 1985).⁴ Mutta kehitys viittaa myös siihen suuntaan, että syntymässä on oma autonomisempi kansainvälistä julkisuutta leimaava journalismikulttuurinsa. Kuten Cooper toteaa, se perinteisten tekstikirjojen esittämä käsitys, että alueellinen läheisyys on tärkeä uutiskriteeri sinänsä (closer is newsier) ei enää pidä paikkaansa (Cooper, 1988). Toisaalta kyse on vasta problematiikan esikartoituksesta. On oletettavaa, että 1990-luvulla kun maailmanlaajuiset uutiskanavat alkavat toden teolla kilpailla perinteisempien kansallisten uutiskanavien kanssa, myös tiedotustutkimus saa uusia tehtäviä. Kansainvälisen julkisuuden kuvaamisesta siirrytään sen ymmärtämiseen ja selittämiseen.

Kansainvälinen politiikka kuvapolitiikkana

Ulkopoliittinen päätöksenteko – maasta riippumatta – on ollut korostetusti suljettua ja elitististä toimintaa. Ulkopoliittikan muotoutumiseen vaikuttavia yhteiskunnallisia voimia tutkittaessa onkin kiinnitetty erityistä huomiota yhteiskunnallisten eliittien rooliin, yleisen mielipiteen – ja joukkoviestinnän – roo-

valok. Maire Riipinen

lin osoittauduttua pitkään rajalliseksi (Antola-Vesa-Väyrynen, 1981, 80-81). Mutta viimeisten kolmenkymmenen vuoden aikana tapahtunut teknologinen, sosio-taloudellinen ja poliittinen kehitys on johtanut siihen, että kansainvälisen politiikan dynamiikkaa arvioidessa viestinnän merkitys on saanut aiempaa merkityksellisemmän aseman. Ulkopoliittista päätöksentekoa tutkittaessa tätä kehitystä on tarkasteltu esimerkiksi kuvatutkimuksen (image research) avulla.

Kansainvälisen viestinnän paisuttua on valtiolle tullut aiempaa tärkeämmäksi "oman kuvan" huolto: Ulkopoliittikkaa on "myytävä". Kun suurvaltajohtajat pitivät menestyksellisen huippukokouksensa joulukuussa 1987 Washingtonissa, jolloin allekirjoitettiin historiallinen INF-sopimus, Yhdysvaltain ulkoasiainhallinnossa uskottiin, että kokouksesta vä-

littyvä sanoma olisi nimenomaan voitto Yhdysvalloille. Kun media-aineistoa myöhemmin analysoitiin, kävi ilmi, että voittajaksi etenkin Länsi-Euroopan viestimissä oli julistettu pääsihteeri Mihail Gorbatschov. Oli selvää, että huippukokouksen julkisuustaistelussa Yhdysvallat oli ainakin osittain hävinnyt pelin – kotikentällään.

Globaalisesta viestinnän vahvistuttua ulkopoliittikan symbolisesta ulottuvuudesta on tullut merkittävä tekijä. Tiedotusvälineillä on yhä funktionalisempi ja ilmeisesti myös autonomisempi rooli kuvapolitiikassa (Rusi, 1987). Kansainvälisen politiikan tutkimuksessa on aika kehittää arviota siitä, miten kansainvälinen julkisuus tulisi kytkeä kansainvälisen politiikan teoriasta ja esimerkiksi voimapolitiikasta käytävään keskusteluun. Ulkopoliitiikka on joutunut pysyvään julkisuustestiin.

Mitä se lopulta merkitsee itse kansainvälisen järjestelmän kehityksen kannalta, on vaikeasti arvioitavissa.

Viitteet

1. Tässä artikkelissa *julkisuudella* tarkoitetaan kansainvälistä politiikkaa seuraavaa ja siitä journalistisessa prosessissa (todellisuuden yksinkertaistaminen) tietoa välittävää joukkoviestintää (international media structure). *Yleisö* voi olla rajattu kohderyhmä (valtiolliset päätöksentekijät), koko "kansainvälinen katsoja- ja kuulijakunta", tai vaikkapa vain kotimaiset poliittiset vastustajat (Gorbatshev puhui YK:ssa NKP:n stalinisteille). Näin ollen on kussakin tapauksessa eriteltävä lähettäjän primääri kohdeyleisö ja esimerkiksi kansainvälinen yleisö "pysyvänä viitekehysenä". Julkisuus-käsitteestä joukkoviestinnän historiassa, ks. esimerkiksi Mitchell Stephens: *A History of News. From the Drum to the Satellite* (New York: Penguin Group, 1988), 84, 99, 201, 292-5. Suomalaisesta keskustelusta, ks. Juha Koivisto ja Esa Väliverronen: *Julkisuuden valta* (Tampereen Yliopisto. Tiedotusopin laitos, no 59, 1987, Sarja A).

2. Televisio on kansalaisten tärkein viestin ennen kaikkea kansainvälistä politiikkaa koskeissa kysymyksissä. Tässä suhteessa eri maiden välillä ei ole ilmeisesti ratkaisevia eroja, ehkä eräitä kehitysmaita lukuunottamatta. Ks. Joseph Nye: *The Making of America's Soviet Policy* (Yale, co: Yale University Press, 1984), 11-35. Todettakoon, että Robert Organization for the Television Information'in vuodesta 1950 tekemissä haastattelututkimuksissa on käynyt ilmi, että televisio ohitti lehdistön tärkeimpänä uutislähteenä Yhdysvalloissa vuonna 1963. Ks. tarkemmin myös suomalaisten käyttäytymisestä, Alpo Rusi: *Gallup ja kansanvalta* (Kokemäki: Satakunnan Painotalo, 1985), 82-83.

3. Verbaalisella tasolla Neuvostoliitossa on käynnissä merkittävä ulkopoliittinen itsekritiikin kausi, jota ei tässä kuitenkaan ryhdytä käsittelemään yksityiskohtaisesti. Lyhyt yhteenveto, jota käytetty tässä, Andrey V. Kozyrev, "Why Soviet Foreign Policy Went Sour". *New York Times* (7.1.1989). Yhdessä glasnostin ja aseidenriisuntaaloitteellisuuden kanssa Neuvostoliitosta lännestä valalla oleva kuva on muuttunut myönteisemmäksi, suorastaan myönteiseksi varsin lyhyessä ajassa. Toisaalta mitään varsinaisesti konkreettista ei ole vielä tapahtunut niissä keskeisissä kysymyksissä, jotka ovat olleet historiallisen itä-länsi-konfliktin taustalla (ennen muuta Itä-Euroopan asema Neuvostoliiton sotilas-poliittisena vai-

kutuspiirialueena).

4. Kansainvälisen viestintätutkimuksen historiasta, ks. Tapio Varis, "Kansainvälinen viestintä – teoriaa vai näkemyksiä". *Tiedotustutkimus* (no 1, 1982), 25-34. Yleisesityksenä uutiskriteeritutkimuksesta ja UKTI-problematiikasta, ml. objektiivisuuskeskustelu, ks. Ullamaija Kivikuru and Tapio Varis: *Approaches to International Communication* (Publications of the Finnish National Commission for UNESCO, no 35, 1986), 174-185.

Kirjallisuus

ANTOLA, Esko & VESA, Unto & VÄYRYNEN, Raimo. Kansainvälinen politiikka. Tutkimus ja käytäntö. Juva, WSOY, 1981.

COOPER, Anne M. Televised News of the World in Five Countries. Paper presented in the 38th Annual Conference of ICA, New Orleans, May 29 - June 2, 1988.

GALTUNG, Johan & RUGE, Mari Holmboe. The structure of foreign news. *Journal of Peace Research*, no 2, 1965, 64-91.

JERVIS, Robert. The Symbolic Nature of Nuclear Politics. University of Illinois at Urbana-Champaign, 1985.

KIVIKURU, Ullamaija & VARIS, Tapio. Approaches to International Communication. Publications of the Finnish National Commission of UNESCO, no. 35, 1986.

MORGENTHAU, Hans J. Politics Among Nations. New York: Alfred Knopf, 2. painos, 1954.

KOZYREV, Andrey. Why Soviet Foreign Policy Went Sour? *New York Times* 7.1.1989.

KOIVISTO, Juha & VÄLIVERRONEN, Esa. Julkisuuden valta. Tampereen Yliopisto. Tiedotusopin laitos, no. 57, Sarja A, 1987.

NIEDHARDT, Gottfried. Western Attitudes Toward the Soviet Union: Perceptions and Misperceptions. Teoksessa: INTRILIGATOR, Michael D. & JACOBSEN, Hans-Adolf. East-West-Conflict: Elite Perceptions and Political Options. Boulder and London, Westview Press, 1988, 5-18.

NYE, Joseph. The Making of America's Soviet Policy. Yale, Co, Yale University Press, 1984.

OSTGAARD, Einar. Factors influencing the flow of news. *Journal of Peace Research*, no 2, 1965, 38-63.

RUSI, Alpo. Gallup ja Kansanvalta. Kokemäki, Satakunnan Painotalo, 1985.

RUSI, Alpo. Joukkotiedotus, terrorismi ja 'näkyvä' voimapolitiikka. *Rauhantutkimus*, no 4, 1986.

RUSI, Alpo. Kuvatutkimus ja kuvapolitiikka kansainvälisissä suhteissa. *Politiikka*, no 2, 1987, 107-119.

SCHOEMAKER, Pamela & BRENDLINGER, Nancy & DANIELIAN, Lucig & CHANG, Tsan-Kuo. Tes-

ting a theoretical model of newsworthiness: coverage of international events in the U.S. media. Paper in the annual ICA conference in Montreal, May 1987.

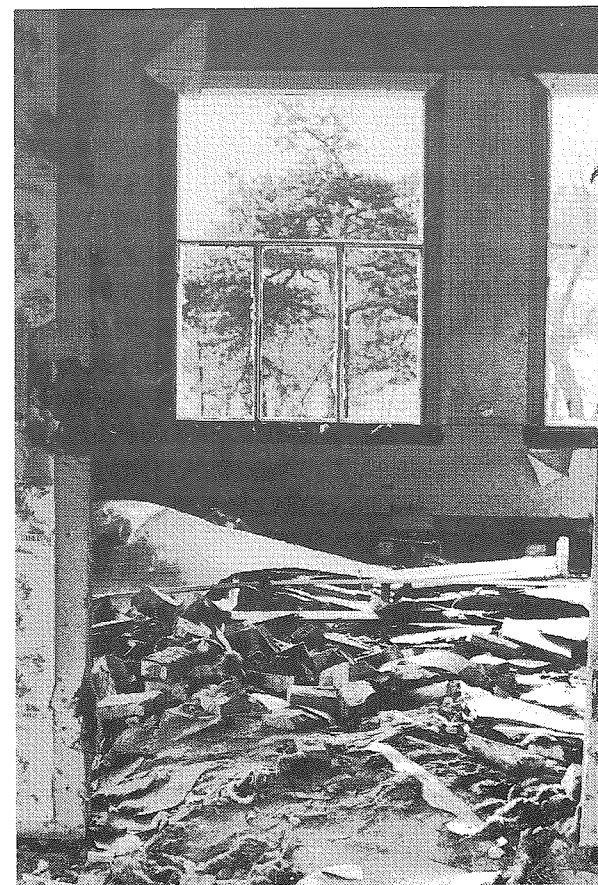
SCREBERNY-MOHAMMADI & NORDENSTRENG, K. & STEVENSON, R. & UGBOAJAH, F. (eds.). Foreign News in the Media: International Report in 29 Countries. Paris, UNESCO publications, 1985.

SO, Clement Y.K. The Summit as War: An analysis of

journalists' use of Metaphors. Paper presented at the Political Communication Division of the 37th ICA Annual Conference in Montreal, 1987.

STEPHERS, Mitchell. A History of News. From the Drum to the Satellite. New York, Penguin Group, 1988.

VARIS, Tapio. Kansainvälinen viestintä – teoriaa vai näkemyksiä. *Tiedotustutkimus*, no 1, 1982, 25-34.

valok. Maire Riipinen